

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky, Štúrova č. 2, 812 85 Bratislava, v právnej veci navrhovateľa: **T., spol. s r. o., H., V.**, zast. K. T., H. V., proti odporcovi: **T., a. s., Š.**, zast. JUDr. M. K., advokátom, Advokátska kancelária G., P., **o vydanie poverenia zvolat' mimoriadne valné zhromaždenie s prísl.**, proti výroku uznesenia Okresného súdu Bratislava I. z 18. novembra 2004 č. k. 34 Exre 89/04 podaného dňa 25. júla 2005 pod č. VI/2 Pz 152/05 - 56, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 18. novembra 2004 č. k. 34 Exre 89/04 – 73 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 18. 11. 2004 č. k. 34 Exre 89/04-73 poveril navrhovateľa T., spol. s r. o., H., V., zvolat' v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a. s., Š.. Ako program mimoriadneho valného zhromaždenia malo byť otvorenie, zvolanie orgánov mimoriadneho valného zhromaždenia, informácia predstavenstva o zmenách akciovej štruktúry, zmena štatutárnych orgánov, rôzne a záver a súčasne ho poveril na všetky s tým súvisiace úkony. Súd určil, že predsedom mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T. a. s., konaného na základe tohto konania, bude Mgr. Ing. I. I., advokát, H., V., až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 9 632 Sk. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že navrhovateľ nadobudol v exekučnom konaní 110 ks akcií odporcu s menovitou hodnotou 1 000 000 Sk na akciu a tým bola splnená 5 % zákonom stanovená hranica oprávňujúca sa

domáhať sa navrhovateľovi vydania poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie odporcu. Podľa názoru Okresného súdu na veci nič nemení ani rozhodnutie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 09. 12. 1998 č. 043/1998/SAN, nakoľko toto rozhodnutie bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 05. 2002 č. k. 4 Sž 143/01 zrušené a tým došlo k navráteniu do pôvodného stavu.

To, že navrhovateľ nie je v zozname akcionárov odporcu súd taktiež nepovažoval za prekážku pre vyhovenie návrhu, z toho dôvodu, že tento zoznam nie je konštitutívneho charakteru, ale má význam len pre deklaráciu určitých skutočností. Nezapísanie niektorých z akcionárov do tohto nemohlo a nemôže spôsobiť, či oprávnený súd je alebo nie je majiteľom tých ktorých akcií. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd napokon poukázal na ustanovenie § 7 zák. č. 600/92 Zb. o cenných papieroch vtedy platného, podľa ktorého k zmene majiteľa cenných papierov dochádzalo buď prevodom alebo prechodom. Obdobnú právnu úpravu prevzal aj zákon č. 566/2001 Z. z. Z týchto dôvodov okresný súd dospel k záveru, že navrhovateľ je majiteľom 110 ks akcií odporcu a keďže preukázal splnenie podmienky uvedenej v § 181 ods. 3 Obch. zák. návrhu navrhovateľa vyhovel.

Generálny prokurátor v tom videl porušenie zákona okrem všeobecných ustanovení OSP § 1, § 2, § 6 a § 120 poukázal na ust. § 1, 2, 10 ods. 1, ods. 2 písm. i/ zák. č. 92/1991 Zb. o veľkej privatizácii.

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora vyhovel a rozsudkom z 28. júna 2006 č. 1 MOBdo 5/2005 uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 18. 11. 2004 č. k. 34 Exre 89/04-73 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. V podstate stotožnil sa s právnym názorom a hodnotením generálneho prokurátora.

Proti tomuto zrušujúcemu uzneseniu podal ústavnú sťažnosť navrhovateľ (T., s. r. o.) a nálezom ústavného súdu z 11. 12. 2007 č. k. II.ÚS159/07-37 Ústavný súd SR rozhodol, že základné právo spoločnosti T., s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 MOBdo 5/2005 z 28. júna 2006 porušené bolo. V dôsledku toho Ústavný súd Slovenskej republiky zrušil citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vec vrátil v rozsahu zrušenia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Spoločnosti T. s. r. o.

priznal náhradu trov konania 6 825,40 Sk, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne JUDr. B. K.. Ústavný súd v samotnom náleze poukázal na obsah sťažnosti sťažovateľa, ktoré spočívalo v podstate v tom, že vytýkal Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky porušenie zákona a svoje tvrdenie odôvodňoval tým, že rozhodnutím sa odchyľil od doterajšej rozhodovacej praxe reprezentovanej rozsudkom 7 Obo 230/99 zo 14. 10. 1999 uverejnenom v zbierke rozhodnutí stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 2000 zošit 4 str. 35-36 podľa právnej vety ktorého právoplatným rozhodnutím súdu o zvolaní mimoriadneho valného zhromaždenia je súd v inom konaní viazaný a nie je oprávnený ako predbežnú otázku skúmať správnosť tohto rozhodnutia a to ani v prípade, že by rozhodnutie o zvolaní bolo v rozpore so zákonom. Sťažovateľ porušenie zákona videl i v tom, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo neprípustné, pretože jeho podanie nevyžadovalo ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb štátu a túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami a to preto, že na samotnom základe rozsudku okresného súdu ohľadom zvolania valného zhromaždenia nebolo prijaté žiadne rozhodnutie, ktoré by do práv alebo právom chránených záujmov akéhokoľvek subjektu mohlo zasiahnuť aj keby bolo, zákon umožňuje takéto prijaté uznesenie napadnúť, čo sa nikdy nestalo. Ani z napadnutého rozsudku nemožno zistiť, z akého dôvodu považoval uvedenú podmienku prípustnosti mimoriadneho dovolania za splnenú. V tom videl sťažovateľ aj porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že narušil zásadné právo istoty sťažovateľa, keď rozhodol odlišne od rozhodnutia Ncdo 2/99 z 28. 02. 2001 pričom takýto zásah je neospravedliteľný a neudržateľný.

K sťažnosti sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky listom Kp 8/07-18 zo 07. 06. 2007, v ktorom závere Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že postupom a rozhodnutím dovolacieho súdu práva sťažovateľa nemohli byť porušené a Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje ústavnú sťažnosť navrhovateľa za zjavne neopodstatnenú a preto ju navrhol zamietnuť.

Ústavný súd poukázal na to, že rozhoduje podľa čl. 120 ods. 7 Ústavy o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd. Ďalej poukázal na čl. 46 ods. 1 Ústavy čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru, ako aj na svoje rozhodnutie, že úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť

ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré z ústavného hľadiska sú neospravedlňiteľné a neudržateľné (I.ÚS 17/01). Ďalej uvádza svoju právomoc, ktorú mu Ústava dáva ako aj na svoje rozhodnutie I.ÚS 48/02. Poukázal aj na genézu exekúcie a právomoc posudzovať zákonnosť priebehu exekúcie exekučnému poriadku, ktorému zároveň poskytuje dostatočný priestor na zásah do priebehu o rozhodovaní o námietkach proti nej o jej prípadnom zastavení či odklade. Ďalej vyberá zo svojich rozhodnutí niektoré rozhodnutia, ktoré čiastočne cituje, konkrétne za diskriminačné možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (mutatis mutandis PL.ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04). V ďalšom sa zmiňuje o tom, že samotná okolnosť, že najvyšší súd, ako súd konajúci o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora smerujúcim proti rozhodnutiu okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04 z 18. 11. 2004 posudzoval otázku zákonnosti nadobudnutia akcií sťažovateľa v prípadne skončenom exekučnom konaní ako otázku prejudiciálnu, znamená, že najvyšší súd týmto svojim postupom porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé konanie. Len týmito argumentmi odôvodnil aj porušenie práv Najvyšším súdom Slovenskej republiky v dovolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri prejednaní mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora rozsudkom z 28. mája 2008 č. k. 2 MObdo 1/2008 znova zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a nariadil vo veci ďalej konať.

V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že z procesnej stránky ide o ojedinelý prípad a v prvom rade z tohto hľadiska bolo potrebné vyriešiť základné otázky spojené s týmto sporom, po zrušujúcom náleze Ústavného súdu. Exekučný poriadok 4 (zákon č.233/1995 Z. z.), aj po viacerých novelizáciách bol a je podrobený veľkej kritike odbornej verejnosti. Postup niektorých exekútorov podľa neho v niektorých prípadoch je ťažko pochopiteľný. Už len základná skutočnosť, ako je obmedzené podanie odvolania proti rozhodnutiu exekútora, ktoré končí na prvostupňovom súde je spojené s porušovaním práv, ale nie práv exekútora. Ostáva tu len mimoriadny procesný zásah.

Podľa § 243e ods.1, OSP ak generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor") na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom

chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto o ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Do vecnej právomoci generálneho prokurátora patrí posúdiť a nemôže ho nahradiť ani súd, ani iný mocenský či správny orgán, či došlo k naplneniu podmienok pre podanie mimoriadneho dovolania. Ak je napadnuté rozhodnutie tohto orgánu, v novom rozhodnutí môže mimoriadne dovolanie zamietnuť, ale nemôže ho zastaviť pre nesplnenie podmienok, ktoré skúmal generálny prokurátor. Túto zákonnú úpravu dovolacích súd považuje za správnu, pretože umožňuje nápravu aj takých rozhodnutí, v ktorých už iná náprava nie je možná. Medzi takéto rozhodnutia patria aj niektoré rozhodnutia okresného súdu. Na otázku, či bolo v právomoci generálneho prokurátora v konkrétnej veci podať mimoriadne dovolanie, možno odpovedať len pozitívne. Mimoriadne dovolanie sa tým dostalo na rozhodnutie príslušnému dovolaciemu (Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky) súdu, ktorý mimoriadne dovolanie prejednáva. Postavenie súdov (všeobecných) upravuje čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa odseku (1) „V Slovenskej republike vykonávajú súdnicstvo nezávislé a nestranné súde“. Ak súd má byť pri rozhodovaní nezávislý a nestranný, nemôže sudcovi do jeho rozhodovacej činnosti nikto zasahovať. Nemôže tak urobiť ani najvyšší orgán štátnej moci, ani vláda a ani ústavný súd. Nemožno hovoriť o nezávislom, či nestrannom súde ak ústavný súd zruší z r u š u j ú c i rozsudok súdu a tým vysloví vlastne záväzný názor, či už priamo alebo nepriamo, ako má tento všeobecný súd v neskončenej veci pokračovať a ako ju má rozhodnúť.

Nesporne tomuto článku ústavy predchádza úprava druhej hlavy, základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí článok 46, v ktorého odseku 1 je upravené: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Odcitované články Ústavy Slovenskej republiky si neodporujú, vyložiť ich možno len tak, že ústavnú sťažnosť možno úspešne podať na ústavnom súde, len po právoplatnom skončení veci, kedy už nemožno vec pred všeobecným súdom napadnúť. Ústavný súd skúma predovšetkým ústavnosť a len z tohto pohľadu môže zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov. Navyše to aj konštatuje, najnovšie v svojom Náleze z 20. 02. 2008 č I. ÚS 197/07, takto:

„Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 24 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05)“.

V rozpore s uvedeným, Ústavný súd svojím nálezom zavádza akúsi štvrtú inštanciu pre všeobecné súdy.

Citovaný čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky garantuje, že súdnictvo vykonávajú nezávislé a nestranné súdy. Sotva možno v konkrétnom prípade hovoriť o nezávislom súde, keď nález ústavného súdu upravuje všeobecný súd v priebehu konania, ako má postupovať a je v zjavnom rozpore s ústavou. Najvyšší súd Slovenskej republiky tento nález považoval za protiústavný a ako takým úprave v ústave dal prednosť.

Značná časť dôvodov nálezu poukazuje nato, že v zrušenom rozsudku dovolacieho súdu neboli rešpektované judikáty iných senátov uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí. Máme kodifikovaný právny poriadok a je základom pre postup súdu pri rozhodovaní, na rozdiel od anglo – amerického sudcovského práva COMMON LAW. Aj tam platia prísne zásady pri výbere judikátov prakticky postup obdobný nášmu legislatívnemu procesu. Ak sú judikáty, či už centrálné publikované alebo nepublikované uvádzané ako prameň práva, prameň osvojenej právnej mienky potom nie je potrebné uvádzať odkiaľ ten názor pochádza a dokladať ho nezáväznými judikátmi. Súd pri svojej rozhodovacej činnosti nie je nimi viazaný a môže k nim mať výhrady. Aj keď sa niekedy rozhodnutia zdajú obdobné, každé je individuálne a ani na citovaných rozhodnutiach nemožno nároky zakladať, tie musia byť založené na zákone.

V závere dôvodov tohto rozhodnutia dovolací súd poukazuje na to, že v našom práve sa uplatňuje stará zásada „Ius ex iniuria non oritur“ (právo nevzniká z bezprávia), teda na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva.

Vytrhnúť z kontextu ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia jednu vetu, jeden úkon postupu súdu a na základe toho konštatovať, že svojím rozhodnutím všeobecný (v danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky) porušil ústavné právo niektorého účastníka na spravodlivý proces pred súdom bez toho, aby komplexne dané rozhodnutie zhodnotil, nemožno vysloviť, že k takému porušeniu práv došlo. Ak uplatňované práva na ústavnom súde vyplývajú z „bezprávia“, sotva požívajú ústavnú ochranu. Nejde len o túto vec, ktorú Najvyšší súd nechce prejudikovať, pre ďalšie konanie.

Najvyšší súd preto opätovne zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 18. novembra 2004 č. k. 34 Exre 89//04 – 73, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243 ods. 1, 2, OSP), pričom bude postupovať v intenciách zrušeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 2006 č. k. 1 MObdo 5/05. Týmto právnym názorom je prvostupňový súd viazaný a v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov základného a dovolacieho konania.

Po opätovnej ústavnej sťažnosti spoločnosti T., s. r. o., zast. I. I., Ústavný súd ďalším svojím Nálezom z 15. januára 2009 č. k. II. ÚS 346/08 – 37 rozsudok z 28. mája 2008 č. k.2 MObdo 1/2008 zrušil, keď opätovne vyslovil, že: „Základné právo spoločnosti T., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MObdo 1/2008 z 28. mája 2008 porušené bolo“ Spoločnosti T., s. r. o., priznal úhradu trov konania v sume 223,46 Eur (slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. Ing. I. L., H., V., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd v tomto novom Náleze uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé Konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží. ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov

spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. US 115/03).

Ústavný súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah sa zaoberal posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia z uvedených hľadísk. Podrobným preskúmaním odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dospel ústavný si k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tieto požiadavky nespĺňa. Z tohto odôvodnenia skutočne, ako na to poukazuje i sťažovateľ, nemožno zistiť žiadne vecné dôvody, pre ktoré najvyšší súd zrušil uznesenie okresného súdu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho nemožno navyše zistiť ani len to, z akých dôvodov nevzal do úvahy najvyšší súd okolnosť, že konanie pred okresným súdom bolo právoplatne zastavené, resp. z akých dôvodov, túto okolnosť nepovažoval za právne významnú, či ako sa s ňou vypořiadal. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutom nedal preto odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam a nemožno ho preto považovať ani za také, ktoré zodpovedá požiadavke na spravodlivý proces.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 48/02).

Ústavný súd posudzoval preto rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 MObdo 1/2008 z 28. mája 2008 z hľadiska, či sa najvyšší súd pri výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, neodchýlil natoľko od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal najprv na to, že posúdenie podmienok na podanie mimoriadneho dovolania patrí do vecnej právomoci generálneho prokurátora a ani najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže ich splnenie

preskúmať. Z tohto dôvodu najvyšší súd pre ich nesplnenie nemôže mimoriadne dovolacie konanie zastaviť, môže mimoriadne dovolanie iba zamietnuť. Takýto záver najvyššieho súdu nielenže nemá oporu v žiadnom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 v spojení s § 104 ods. 1 OSP), ale je i v rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dospieva ďalej k záveru, že s ohľadom na znenie čl. 141 ods. 1 Ústavy, podľa ktorého v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy, je zásahom do nezávislosti a nestrannosti najvyššieho súdu pri jeho rozhodovacej činnosti aj zrušenie jeho skoršieho zrušujúceho rozhodnutia v konaní o mimoriadnom dovolaní ústavným súdom, pretože ústavný súd takýmto postupom vysloví záväzný právny názor, ako mal najvyšší súd v konaní ďalej pokračovať. Aj tento názor najvyššieho súdu sa natoľko odchyľuje od príslušných ustanovení ústavy, že zásadne popiera ich účel a význam. Ústavný súd opakovane vyslovil, že v súlade so všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy je súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy mu umožňuje preskúmať aj rozhodnutie všeobecných súdov z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. V tomto prípade najvyšší súd preskúmal v mimoriadnom dovolacom konaní uznesenie okresného súdu č. k. 34 Exre 89/04 – 73 z 18. novembra 2004 vydané v konaní, ktoré bolo pred rozhodnutím najvyššieho súdu právoplatne zastavené. Pokiaľ najvyšší súd napriek uvedenému vo veci konal a rozhodol nerešpektujúc právoplatné uznesenie okresného súdu o zastavení konania, konal vo veci, ktorá bola právoplatne skončená.

Tieto závery najvyššieho súdu považuje ústavný súd za arbitrárne s poukazom na to, že najvyšší súd sa pri ich formulovaní a výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, natoľko odchyľil od znenia príslušných zákonných ustanovení, že tým zásadne poprel ich účel a význam.

Osobitnú pozornosť si zasluhuje v tejto veci i skutočnosť, že najvyšší súd vo veci znova napadnutým rozhodnutím rozhodol v rozpore správnym názorom vysloveným ústavným súdom v náleze č. k. II. ÚS 159/07-37 z 11. decembra 2007, tak ako už bol uvedený.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde a konaní pred ním, ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Rovnako ako možno uvažovať o svojvôli pri výklade zákonného predpisu všeobecným súdom, ak sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že zásadne poprel ich účel a význam, svojvoľným je i také rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré je v priamom rozpore so zákonným ustanovením, ktoré bol všeobecný súd povinný aplikovať, avšak tak nepostupoval. Medzi základy právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 Ústavy, napr. PL. US 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. To znamená okrem iného aj to, že každý adresát právnej normy sa môže dôvodne spoliehať na to, že všeobecný súd nielenže bude platné právo aplikovať, ale i na to, že bude rešpektovať právny názor, ktorým je viazaný, ak mu takúto povinnosť ukladá zákon. Opačný prístup už sám osebe predstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať z toho, že všeobecný súd v ďalšom konaní vychádzal zo záväzného právneho názoru ústavného súdu, ak novou sťažnosťou namieta sťažovateľ rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré podľa odôvodnenia tento právny názor objektívne rešpektovalo (II. US 59/05). Situácia, keď všeobecný súd nerešpektuje záväzný právny názor ústavného súdu vyslovený v jeho skoršom rozhodnutí naopak znamená, že sťažnosť založená na takejto argumentácii nemôže byť neopodstatnená. Ani nezávislosť sudcov všeobecných súdov pri rozhodovaní (čl. 144 Ústavy), nie je absolútna a bez akýchkoľvek hraníc a podmienok. Keby sa nezávislosť chápala tak, že sudca môže rozhodnúť hocijako, viedlo by to k svojvôli, pretože v takom prípade by sudca sám tvoril právo podľa svojich predstáv a vystupoval by ako zákonodarca. V právnom štáte to nemožno takto vysvetľovať. Tomu nasvedčuje aj samotný text čl. 144 Ústavy, v zmysle ktorého sudca musí rozhodovať v súlade so zákonom. Ak musí sudca rozhodovať v súlade so zákonom, potom je povinný rešpektovať i zákonom stanovené hranice pre jeho rozhodovanie. Takouto hranicou stanovenou zákonom je aj povinnosť rešpektovať zásah do obsahového rozhodovania zo strany iného súdu, ak takéto obmedzenie vyplýva zo zákona. o ústavnom

súde, ktoré jednoznačne ustanovuje, že v ďalšom konaní po zrušení rozhodnutia všeobecného súdu nálezom ústavného súdu je všeobecný súd v konaní viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom.

S ohľadom na tieto dôvody dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 MOBdo 1/2008 z 28. mája 2008 porušil označené práva sťažovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (10 ods. 2, OSP), predtým než prejednal dovolanie, skúmal či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 v spojení s § 243c OSP). V dôsledku zrušenia prvého rozsudku spadá do jeho právomoci vec prejednať znova.

Najvyšší súd, pri odôvodnení tohto rozhodnutia považuje za potrebné poukázať na procesný postup vyvolaný hlavne opätovným zrušujúcim Nálezom Ústavného sudu Slovenskej republiky a tam vyslovenými názormi, ktorým najvyšší súd (presnejšie prejednávajúci predseda senátu) hol vystavený veľkým a nehoráznym útokom zo strany I. I. (návrh na disciplinárne konanie podaný na súdnej rade, ďalej podaný samostatne ministromi spravodlivosti, samostatne zastupujúcej podpredsedníčke najvyššieho súdu, podnet generálnej prokuratúre, či nedošlo k spáchaniu trestného činu). Ďalej to dodalo živnú pôdu pre mediálnu kampaň proti najvyššiemu súdu a menovite predsedovi senátu (denník PRAVDA a Justičná revue). Mimo súdnej rady, ktorá správne podanie odmietla, ostatné orgány, ktoré podania zaevidovali, nepovažovali za potrebné ochranu najvyššiemu súdu a jeho sudcovi poskytnúť.

Mimo toho, dňa 09. 03. 2009 sťažovateľ vzniesol voči predsedovi senátu námietku zaujatosti, ktorú iný senát najvyššieho súdu (§ 16 ods. 1 OSP) uznesením č. k. 6 Ndob 5/2009 z 30. marca 2009 vybavil tak, že námietke nevyhovelo a to v nezvyklé obsiahlom uznesení (vyše 7 strán). Rozhodol tak napriek tomu, že vo vyjadrení k námietke namietaný predseda senátu uviedol, že aj keď nie sú zákonné dôvody na jeho vylúčenie, aby rozhodujúci senát zvážil či neposúdi túto otázku aj vzhľadom k účelnosti konania.

Hneď nato 25. 05. 2009 sťažovateľ podal voči predsedovi senátu ďalšiu námietku zaujatosti s návrhom na jeho vylúčenie z konania. Iný senát uznesením z 20. augusta 2009

č. k. 6 Ndob 16/2009 opätovne rozhodol negatívne a z prejednávania a rozhodovania veci ho nevytlúčil.

Nato 11. 09. 2009 sťažovateľ znovu podal voči predsedovi senátu námietku zaujatosti a navrhol ho z konania a rozhodovania vylúčiť. Na túto námietku už dovolací súd neprihliadol (§ 15a ods. 3 OSP).

Sťažovateľ po druhom zrušujúcom náleze písomne opakovane upozornil dovolací súd, že :

„Ústavný súd Slovenskej republiky teda nálezom zo dňa 11. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 159/07-37 nezasahoval do neskončeného konania všeobecného súdu, tak ako bolo uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MObdo 1/2008. Pretože uvedené uznesenie o zastavení konania je právoplatné a nebolo zrušené Je záväzné aj pre dovolací súd“.

Ďalej sťažovateľ poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. KP 8/OS-110 z 21. novembra 2008. (uvedené na strane 13, prvý a druhý odsek zrušujúceho Nálezu), v ktorom uvádza:

„Z vyjadrenia predsedu najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že vydané poverenie zvolať mimoriadne valné zhromaždenie nie je spôsobilé porušiť majetkové a ani iné práva fyzických osôb, právnických osôb a ani štátu a nedotklo sa ani práv oprávnených osôb dovoľávať sa neplatnosti uznesenia, ktoré z tohto valného zhromaždenia vzišlo“. Z toho potom vyvodil, že konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora je neprípustné a neopodstatnené, pretože konanie, v ktorom bolo vydané preskúmané uznesenie je právoplatne zastavené.

Túto argumentáciu prijal aj ústavný súd v zrušujúcom náleze, keď konštatuje (str. 16 Nálezu) ohľadne odôvodnenia napadnutého rozsudku, že „Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno navyše zistiť ani len to, z akých dôvodov nevzal do úvahy najvyšší súd okolnosť, že konanie pred okresným súdom bolo právoplatne zastavené, resp. z akých dôvodov túto okolnosť nepovažoval za právne významnú, či ako sa s ňou vypořiadal“.

Snaha zo strany sťažovateľa procesne zlikvidovať rozhodovanie založených protiprávných vzťahoch napadnutých generálnym prokurátorom bola jasná, ale na tom

dovolací súd nemohol prihliadať. Konštatovanie ústavného súdu (pokiaľ poznal obsah spisov alebo aspoň obsah mimoriadneho dovolania) je nepochopiteľné. Mimoriadne dovolanie, ani rozsudok 2 MOBdo 1/2008 sa nedotýkajú právoplatného uznesenia, o zastavení exekúcie. K tomu treba dodať:

Návrh na vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie navrhovateľ doručil okresnému súdu 04. 11. 2002. Z návrhu nie je jasné pod akú spisovú značku bol návrh zaevidovaný. aj samotná žurnalizácia spisov okresného súdu je chaotická. Z ďalšej časti spisov vyplýva, že išlo o evidenciu v obchodnom registri a vec bola vedená pod sp. zn. ZSa 1698/02 a Sa 507/B. Nemožno však tu obísť ani skutočnosť, že ani vtedy platná vyhláška č. 66/1992 Z. z. nedávala odpoveď na túto evidenciu. Návrh navrhovateľa nemal nič spoločného s exekúciou, ani postup Generálneho prokurátora k napadnutiu rozhodnutia o exekúcii nesmeroval. Aj zamietajúce uznesenie z 25. 04 2003 (č. l. 16) bolo vydané pod sp. z. Sa 507/b a ZSa 1698/02. Až výzva okresného súdu zo 07. 07. 2004 (čl. 59 nasl.) bola evidovaná aj pod sp. zn. „Exre“ 89/04. Napadnutým uznesením z 18. 11. 2004 č. k. 34 Exre 89/04 - 73 vec je evidovaná pod „Exre“, ale porovnáme obsah návrhu tam zapísaná nemala byť. Samotná exekúcia bola právoplatne zastavená. Uznesenie o zastavení exekúcie napadnuté mimoriadnym dovolaním nebolo, ani o ňom rozhodované. Generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. z 18. novembra 2004 č. k. 34 Exre 89/04-73, ktorým „poveril navrhovateľa T., spol. s r. o. H., V. zvolať v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a. s. Š., IČO X. s týmto programom: otvorenie, zvolenie orgánov mimoriadneho valného zhromaždenia, informácia predstavenstva o zmenách v akcionárskej štruktúre, zmena štatutárnych orgánov rôzne, záver. Súčasne ho poveril na všetky stým súvisiace úkony“.

Súd určil, že predsedom mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a. s., IČO: X. konaného na základe tohto poverenia bude Mgr. Ing. I. I., advokát, H., V. až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia.

Stručne povedané návrh na zvolenie mimoriadneho valného zhromaždenia nemal byť zapísaný do reg. Exre, ale správne postupoval generálny prokurátor, keď na tento chybný evidenčný zápis neprihliadal, ale prihliadol na obsah (na výrok) a ten napadol. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Ústavný súd pri posudzovaní rozsudku najvyššieho súdu 2 MOBdo 1/2008 z hľadiska, či najvyšší súd pri výklade zákonných ustanovení, na ktorých svoje rozhodnutie založil, neodchýlil natoľko od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Konštatovanie súdu, že posúdenie podmienok (procesných) na podanie mimoriadneho dovolania spadá do vecnej právomoci generálneho prokurátora a ani najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní ich splnenie nemôže preskúmať a preto konanie zastaviť, ale mimoriadne dovolanie zamietnuť, považoval za také, ktoré nemá oporu v žiadnom ustanovení OSP (§ 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 v spojení s § 104 ods. 1 OSP) a je aj v rozpore s doterajšou súdnou praxou (str.16 nálezu).

Najvyšší súd sa tu odvoláva na v náleze citované ustanovenie § 243e ods. 1 OSP, ktoré začína a končí týmito slovami: „Ak generálny prokurátor zistí.....podá proti takému rozhodnutiu mimoriadne dovolanie“. Generálnemu prokurátorovi danej týmto ustanovením nikto, ani najvyšší súd a ani ústavný sud ani iný organ do jeho právomoci zasahovať nemôže a teda bez ohľadu na názor iného senátu najvyššieho súdu má oporu v OSP.

Skutok, ktorý bol vykonaný v tejto veci spoločným konaním šesť osôb a ktorému bola poskytnutá ústavná ochrana, bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2009 č. k. 4T 7/2002 – 2019 (doposiaľ nie právoplatným) kvalifikovaný ako trestný čin v spolupáchateľstve, z toho Mgr. I. uznaný z prípravy na trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti a trestného činu podvodu v oboch prípadoch v spolupáchateľstve s advokátom JUDr. M. K., začo im bol uložený trest odňatia slobody každému v trvaní 9 (deväť) rokov a peňažné tresty po 30 000 €, a ďalšia obžalovaná exekútorka Ing. JUDr. M. K. 7 rokov. Aj keď rozsudok nie je právoplatný, skutkové konštatovania a zistenia z prípravného konania odísť nemožno.

Sťažovateľ obdobným spôsobom podal na Okresnom súde Bratislava I ďalší návrh na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. 36 Cbr 14/2008, ktorému okresný súd vyhovel uznesením z 30. marca 2009. Uznesenie napadol generálny prokurátor mimoriadnym dovolaním a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. mája 2009 č. k 6 M Obdo 3/2009 uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Naviac na sťažovateľa trestný sená uvalil vyšetrovaciu väzbu, ktorá trvá doposiaľ.

Za tohto stavu najvyšší súd nemohol ani v novom rozhodnutí rozhodnúť inak ako v pôvodnom rozhodnutí, ak chce zachovať základné princípy ústavy, právneho štátu a ostatných zákonov.

Vyjadrenie, ktoré podal k ústavnej sťažnosti v mene predsedu najvyššieho súdu poverený pracovník je po odbornej stránke viac ako diskutabilné a to nielen z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí.

K veci samej: na prvý pohľad sa zdá komplikovaná, ale je veľmi jednoduchá. Z obsahu spisov je jasné, že v danom prípade išlo o prevod majetku štátu na súkromnú obchodnú spoločnosť. Prevod majetku štátu na súkromné osoby či fyzické alebo právnické (veľká privatizácia) sa riadi zákonom č. 92/1991 Zb. a nie exekučným poriadkom, zákonom č. 233/1995 Z. z. od toho odvodzuje pán I. svoje práva a tak ich priznal aj Ústavný súd. Na Povinnosťou prvostupňového súdu bude postupovať v intenciách rozhodnutia 2 MOBdo 1/2008, totiž zo zvolania, mimoriadneho valného zhromaždenia, ktoré bolo zvolané protiprávne vzišli rozhodnutia, ktoré založili protiprávne vzťahy, na ktorých sťažovateľ založil svoje nároky.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 23. novembra 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková